

Zagreb, 19.11.2010.

Priopćenje medijima

«HIPERAKTIVNA VLADA» I RADIOAKTIVNI OTPAD

Vlada RH je već napravila dvije velike greške vezane uz odlaganje radioaktivnog otpada u RH, a sada je na putu da napravi i treću - smjenom ravnateljice Instituta Ruđer Bošković koja jedina u ovom slučaju postupa profesionalno.

Vlada RH je zakonski odgovorna za postupanje s opasnim otpadom, što uključuje i radioaktivni otpad. Prvu veliku grešku je Vlada RH napravila kada u posljednjih 5 godina nije realizirala trajno odlagalište otpada niske i srednje razine radioaktivnosti za cijelu Hrvatsku na što je osim EU upozoravao i sam Državni zavod za zaštitu od zračenja. Kakav je kaos u sustavu postupanja s opasnim otpadom govori i nedavna izjava ministricice Matulović - Dropulić kako ne zna koliko se godišnje zapravo proizvede opasnog otpada jer poduzeća o tome ne šalju zakonski obvezatna izvješća. Zelena akcija je prošli tjedan zbog takve izjave ministricice zaštite okoliša ponovno zatražila njenu ostavku.

Kada je zbog uznapredovalih pregovora s EU "voda došla do grla", Vlada RH je napravila drugu veliku grešku tj. na zatvorenoj sjednici je za vrijeme novogodišnjih praznika, 30. prosinca 2009., bez ikakve javne i stručne rasprave odlučila da centralno skladište radioaktivnog otpada bude na IRB-u. Tim postupkom je Vlada RH izazvala sasvim opravdanu sumnju kod građana, udruga građana i stručnjaka da se u ovom slučaju ne djeluje u najboljem interesu građana RH. Da stvar bude gora, nakon takve odluke slijedi i diletantski ugovor prema IRB-u u kojem nije specificiran niti rok, niti količina, niti vrsta radioaktivnog otpada koja bi se htjela skladištiti na IRB-u.

Ravnateljica Instituta, dr.sc. Danica Ramljak odbila je potpisati ugovor uz potporu stručnog povjerenstva IRB-a koje čine čak i bivši zaposlenici Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA), a nakon toga slijede neformalni pritisci koji kulminiraju najavom smjene ravnateljice na slijedećoj sjednici Upravnog vijeća IRB-a. Najveća greška koju Vlada RH može učiniti u ovom trenutku jest smijeniti ravnateljicu Ramljak preko članova Upravnog vijeća koje kontrolira ministar Fuchs te postavljanje novog ravnatelja koji će poslušno potpisati neodređeni ugovor.

Nije sporno da se na IRB-u već neko vrijeme privremeno skladišti radioaktivni otpad koji nastaje znanstvenim istraživanjima, a od nedavno i radioaktivni otpad u koji spadaju stari gromobrani i slično. No u potpunosti podržavamo stav inicijative građana i zaposlenika IRB-a da na Institutu Ruđer Bošković ne može biti trajno odlagalište radioaktivnog otpada za cijelu Hrvatsku. Podržavamo mišljenje stručnog povjerenstva IRB-a da ukoliko i dođe do sklapanja ugovora u njemu se jasno treba definirati rok za privremeno skladištenje koji ne smije biti dulji od nekoliko godina dok se ne izgradi novo trajno odlagalište radioaktivnog otpada koje će se nalaziti izvan trusnog i naseljenog područja i zadovoljavati najviše ekološke standarde i standarde IAEA. Ukoliko dođe do novog financiranja postojećeg skladišta radioaktivnog otpada na IRB-u ono mora biti usmjereno u podizanje kvalitete postojećeg odlagališta, a nikako u proširenje kapaciteta skladišta ili pripremu za trajno odlagalište radioaktivnog otpada. U svakom slučaju Vlada ne može dogovarati bilokakvo skladištenje otpada na IRB-u bez pristanka zaposlenika IRB-a i građana jer ako dođe do nasilne smjene ravnateljice Ramljak kojoj trenutno u ovom slučaju građani najviše vjeruju, Vlada više neće moći "vratiti duha u bocu".

Kontakt: Tomislav Tomašević, 098 719253